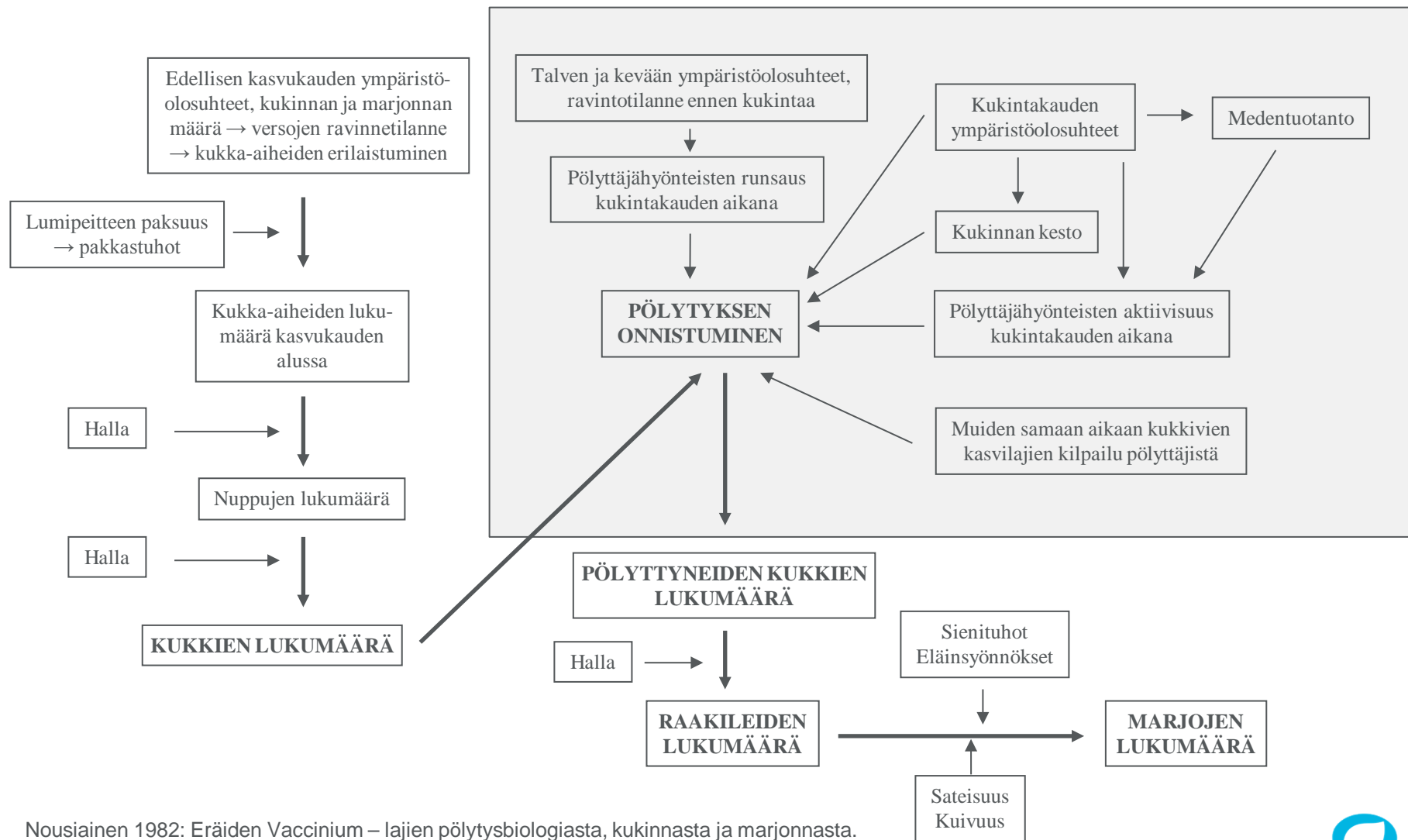

Pölytyspalvelut mustikkasatojen parantajana

Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

Luonnonmarjasatoihin vaikuttavista tekijöistä

Nousiainen 1982: Eräiden Vaccinium – lajien pölytysbiologiasta, kukinnasta ja marjonnasta. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 90

Bombusland

Erkki Oksanen, Luonnonvarakeskus

Miten pölytysvoima varmistetaan muualla?

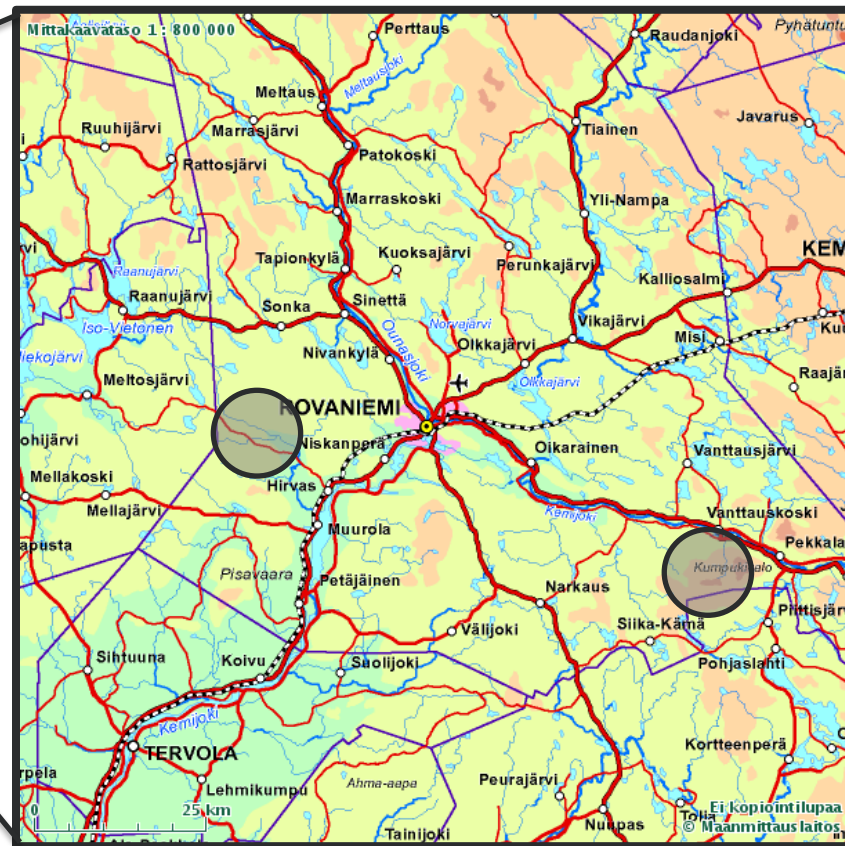

Henri Vanhanen, Luonnonvarakeskus

Tarhamehiläispölytys pohjoisboreaalissa metsässä?

Oiva Hakala, Luonnonvarakeskus

Maanmittauslaitos, Karttapaikka

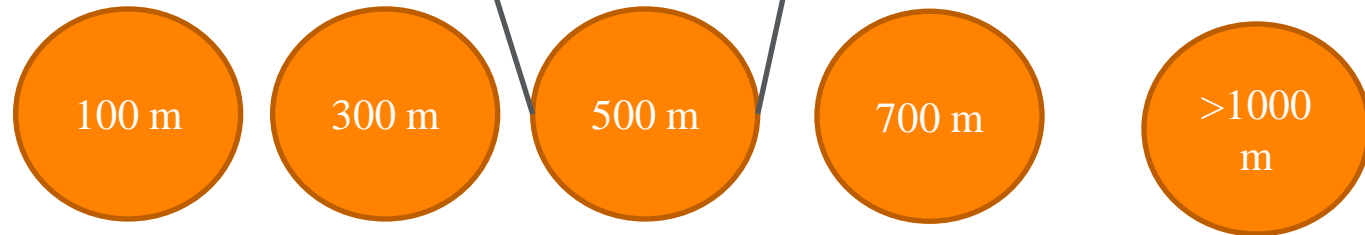
Koejärjestely

Merkitty kimppu mustikanvarpuja josta laskettiin kukat ja kypsät marjat

Keskiarvo

Linja

Etäisyys mehiläistarhaan

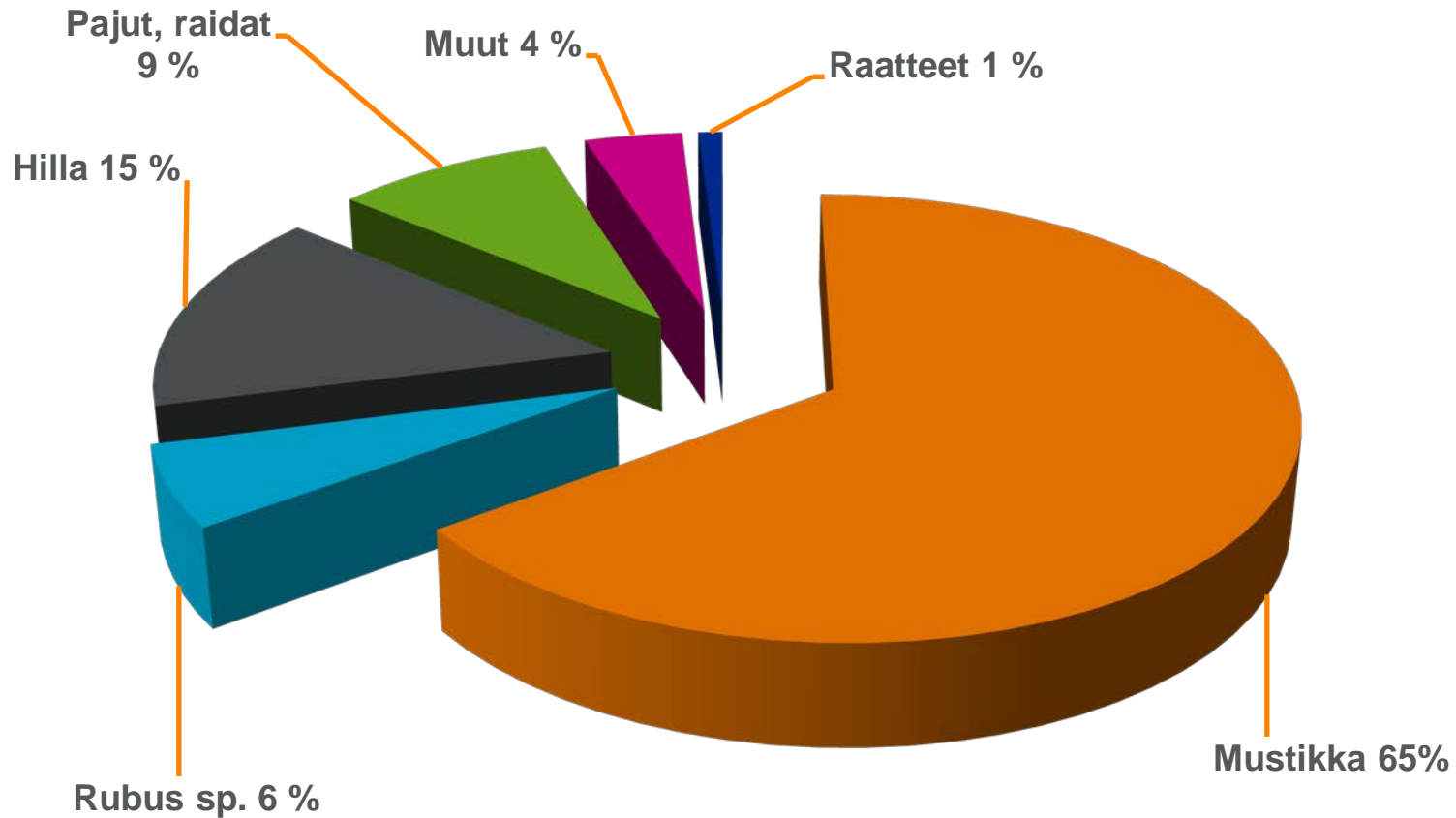
Tilastollinen käsittely

- Vaste:

$$\text{Marjantuotanto} = \frac{\text{Marjojen lkm kimpussa}}{\text{Kukkien lkm kimpussa}}$$

- Vähintään 2 linjaa / tarha
- Vähintään 250 kukkaa / etäisyys / tarha
- Kaksi tarhaa kummallakin koealueella → vähintään 8000 mustikankukkaa / vuosi
- Vasteeseen vaikuttavat tekijät
 - 1) Etäisyys tarhasta (m)
 - 2) Puuston kokonaistilavuus (m^3ha^{-1})
- Seurantavuodet 2011, 2012 ja 2013 käsiteltiin erikseen

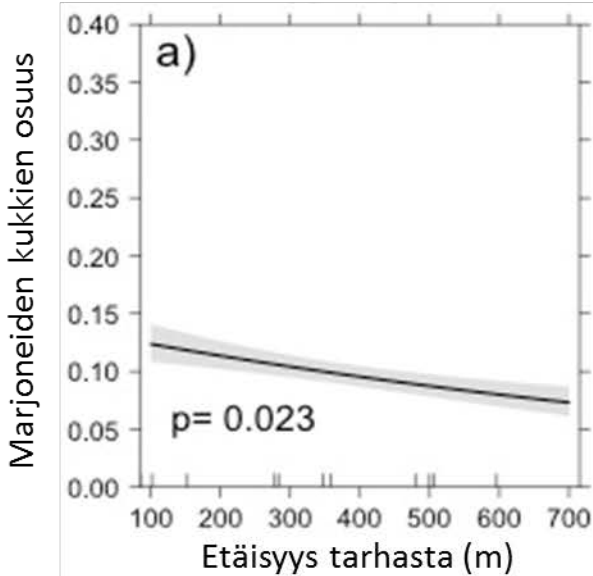
Hunajan siitepöly

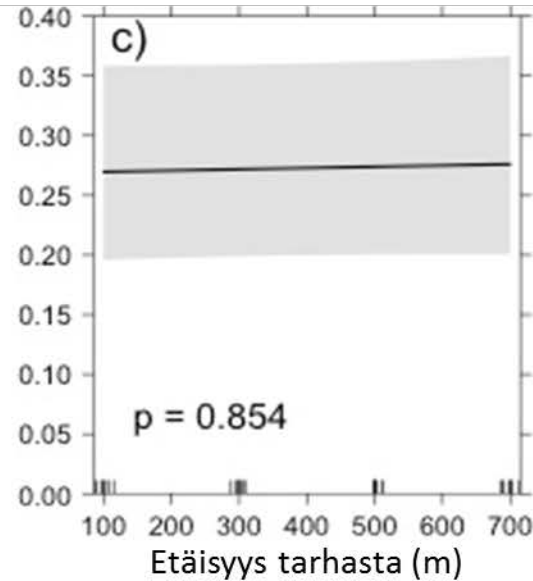
→ Tarhamehiläiset pölyttävät myös suomalaista villimustikkaa

Marjoiksi kypsyneiden mustikankukkien osuudet eri etäisyyksillä mehiläistarhoista.

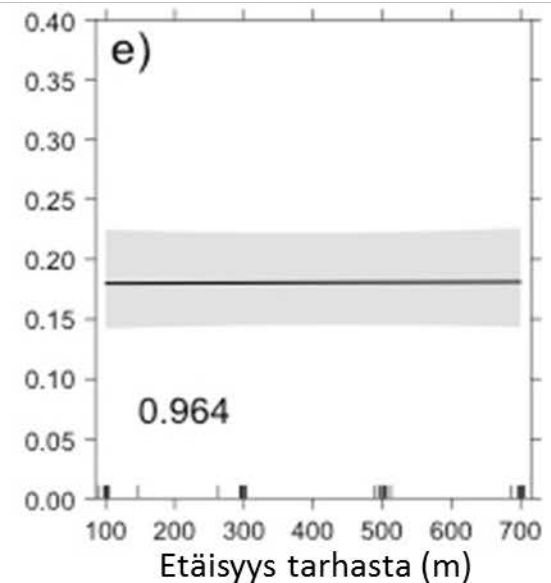
Vuosi 2011

Vuosi 2012

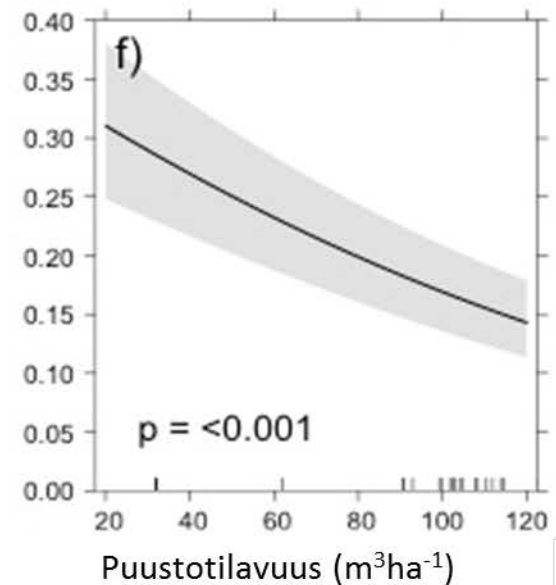
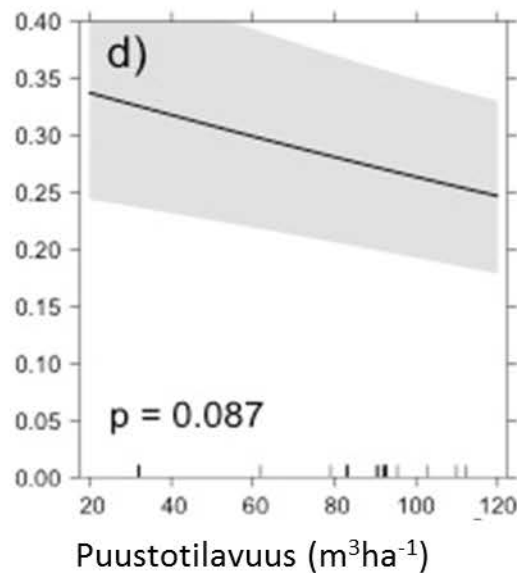
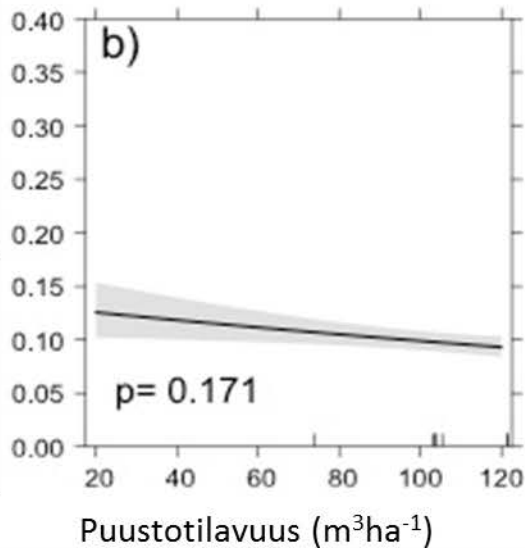

Vuosi 2013

Marjoiksi kypsyneiden mustikankukkien osuudet eri puustotilavuuksilla

Marjoneiden kukkien osuus

Johtopäätös

- **Tarhamehiläiset lisäävät mustikkasatoa silloin kun luonnonpölytys ei ole tehokasta**
- **Kun luontaiset pölyttäjät ovat aktiivisia, puuston kokonaistilavuudella (paisteisuudella) on tarhamehiläisiä suurempi merkitys pölytykselle**

Vaihtoehto 2 – luonnonpölyttäjät

Reima Leinonen

Reima Leinonen

Henri Vanhanen, Luonnonvarakeskus

Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

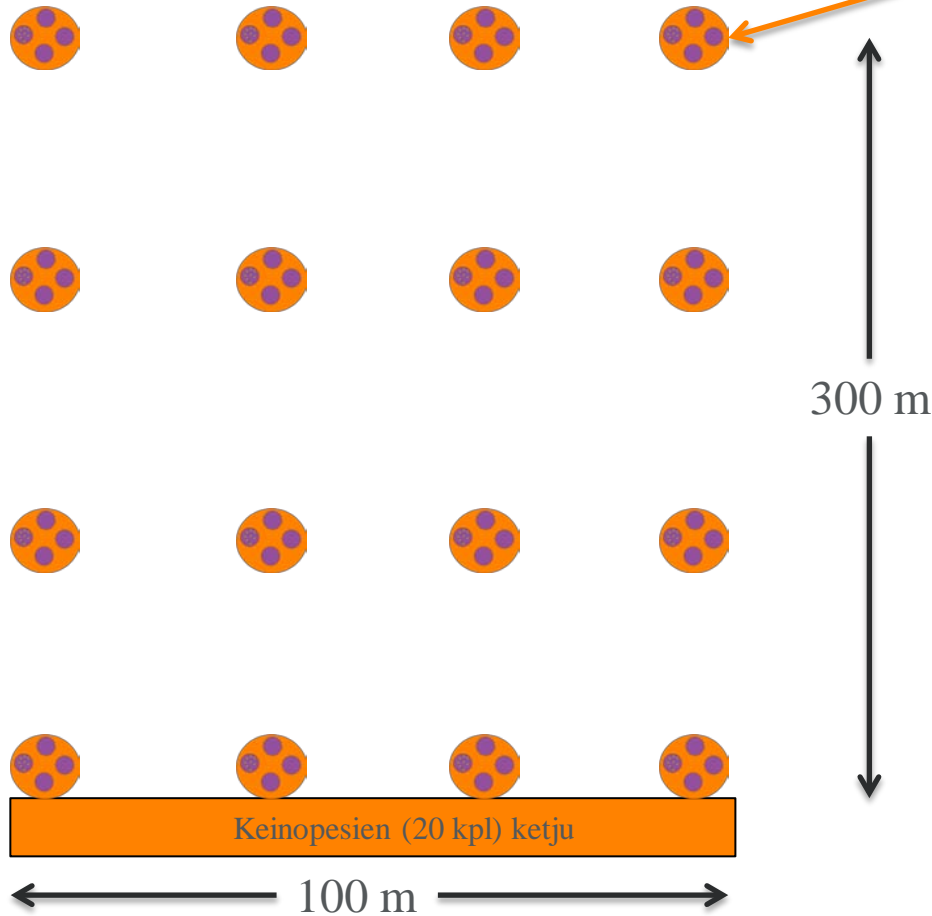

Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

© Luonnonvarakeskus

Koejärjestely

Merkitty kimppu mustikanvarpuja josta laskettiin kukat, raakileet ja kypsät marjat

Koko tutkimusalue oli saman metsäkuvion sisällä

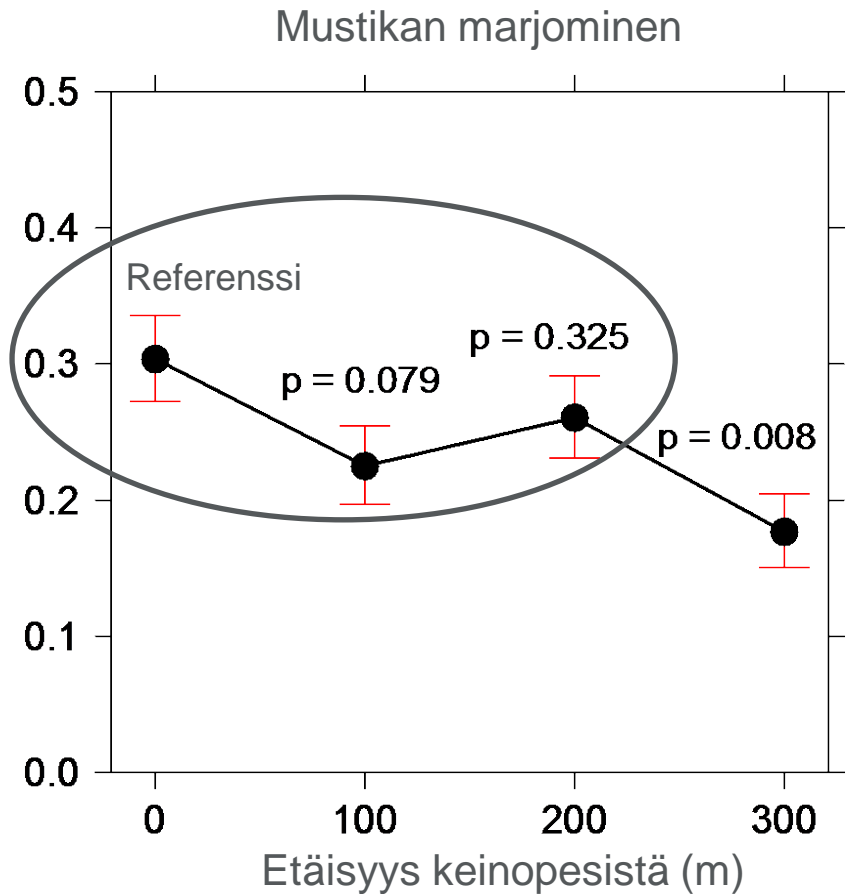
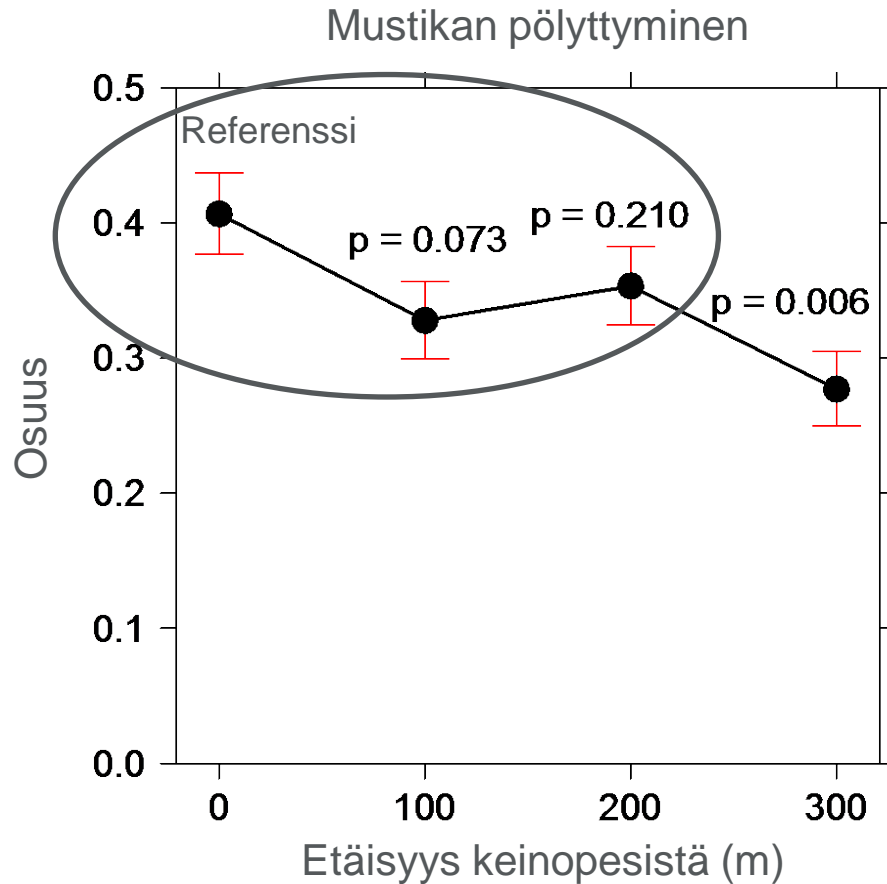
Tilastollinen käsittely

- Vasteet:

$$\text{Pölytys} = \frac{\text{Raakileiden lkm kimpussa}}{\text{Kukkien lkm kimpussa}}$$

$$\text{Marjantuotanto} = \frac{\text{Marjojen lkm kimpussa}}{\text{Kukkien lkm kimpussa}}$$

Pölyttyneiden ja marjoneiden mustikankukkien osuudet eri etäisyyksillä keinopesistä.

Johtopäätös

- Seurantavuotena mustikan pölyttyminen ja marjominen oli jopa 50 % suurempaa keinopesien välittömässä läheisyydessä kuin 300 m:n etäisyydellä keinopesistä

Yhteenveto

- Luonnonmarjojen satotasoja on mahdollista nostaa tehostamalla pölytyspalveluja – joko tuomalla paikalle ulkopuolista pölytysvoimaa tai parantamalla luontaisten pölyttäjien elinoloja
- Pölyttäjäpopulaatioiden elinvoimaisuus tulisi ottaa huomioon myös metsänhoidossa, etenkin niillä alueilla jotka ovat tärkeitä metsien monikäyttöalueita
 - Pesäresurssit
 - Riittävä ravinnon saanti koko kasvukauden ajan (kukkivat mesikasvialueet)

Avaintyöntekijät

Hoplitis tuberculata (Erakkomehiläinen)

Apis mellifera carnica (Tarhamehiläinen)

Wikimedia commons

Reima Leinonen

Discipulus laboriosus
(Harjoittelija)

Oiva Hakala, Luonnonvarakeskus

10.12.2015

© Luonnonvarakeskus

Avustavat työläiset

Henri Vanhanen, Rainer Peltola, Outi Manninen, Ville Hallikainen, Kari Mikkola, Luke

Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

Reima Leinonen
Kainuun ELY

Hannu Peltokangas
Napapiirin mehiläishoitajat

Kari Vääräkangas
Vääräkankaan hunaja

Reima Leinonen

Oiva Hakala, Luonnonvarakeskus

Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus